

Casus 1:   *A-typical*

De onderstaande conversatie is afkomstig uit een aflevering van de *Netflix*-serie *A-typical*. Sam is een autistische jongen en Paige is zijn klasgenoot en ex-vriendinnetje. Door zijn schuld heeft zij een stukje van haar vinger afgeknipt en hij voelt zich daar erg vervelend over. Daarnaast wil hij zijn excuses aanbieden omdat hij tegen haar gelogen heeft.

1.   Sam: Hi Paige.
2.   Paige: Samuel.
3.   Sam: How's your finger? The one you cut off, I mean.
4.   Paige: I know which one you meant. And it's fine. Thank you. There's going to be a scar, but what influential woman doesn't have a story of pain in her past?
5.   Sam: Okay. Well, I wanted to say that I'm sorry, and that I feel bad that I lied. I'm not actually doing lots of sex stuff with other ladies. I'm not doing any sex stuff with any ladies.
6.   Paige: I know. I did a deep dive on social media, but it's still nice to hear from the horse's mouth.
7.   Sam: Is that an insult or a phrase?
8.   Paige: A phrase.
9.   Sam: I'll add it to the list.
              [Sam pakt iets uit zijn tas]
10.   Sam: I got you this for your phone. I thought it would help you with typing, since your finger's bandaged.
11.   Paige: [zucht] A stylus. Huh, dammit Sam. Yeah, I really wanted to stay mad at you this time, but... Fine! I accept and I also forgive you.
12.   Sam: Okay good.

Bron: A-typical, season 2, episode 6. Netflix, 2018.

- a.   De toevoeging 'The one you cut off' (beurt 3) is eigenlijk overbodig. Dat is een implicatuur die volgt uit de vraag 'How's your finger?' Via welk maxime van Grice kun je deze implicatuur afleiden? Licht kort toe. (max. 45 woorden)

.....
.....
.....
.....

- b.   Is dit ook volgens Relevantietheorie een implicatuur? Leg kort uit. (max. 45 woorden)

.....
.....
.....
.....

- c. Met 'I'm not doing any sex stuff with any ladies' (beurt 5) annuleert Sam een bepaald type implicatuur. Leg uit om welke implicatuur en welk type het gaat en geef daarbij aan tot welke categorie implicatuur dit specifieke type behoort in de indeling van Grice. (max. 60 woorden)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- d. In beurt 6 gebruikt Paige de uitdrukking 'to hear from the horse's mouth'. Hoewel het letterlijk gezien onwaar is wat ze zegt (Sam is geen paard), noemen we dit geen leugen. Leg uit waarom niet. (max. 60 woorden)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- e. In beurt 5 zegt Sam 'I wanted to say that I'm sorry'. Is dit een directe of indirecte taalhandeling? Leg kort uit. (max. 45 woorden)

.....

.....

.....

.....

- f. In beurt 7 stelt Sam een vraag. Is dit een directe of indirecte taalhandeling? En is deze taalhandeling expliciet of impliciet performatief? (max. 45 woorden)

.....

.....

.....

.....

- g. Geef alle expliciet-performatieve taalhandelingen die in deze dialoog zitten.

.....

.....

.....

.....

Casus 2: Sigmund

Brown & Levinson onderscheiden in hun beleefdheidstheorie vijf hoofdstrategieën waaruit een spreker kan kiezen als het gaat om gezichtsbedreigende handelingen.

a. Welke vijf hoofdstrategieën zijn dat?

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

b. Geef twee hoofdstrategieën die de briefschrijver in onderstaand stripje gebruikt. Geef per strategie ook twee concrete talige uitingen uit de tekst met de naam van specifieke strategie en licht je antwoord kort toe.

== tekst van het stripje ==

Geachte dokter Sigmund,

Elke dag geniet ik van uw consult in de Volkskrant. U bent een warm en betrokken therapeut, die duizenden mensen de kracht geeft om positief aan hun dag te beginnen. Maar nu mijn vraag. Ik weet dat u een wachtkamer heeft, maar die zien we nooit in de strip. Zou u die aan mij willen verhuren? Ik ben studente en wanhopig op zoek naar woonruimte.

Help mij alstublieft, dokter Sigmund!

Vriendelijke groeten,

Liede de Roode

Hoofdstrategie 1: .....

Specifieke strategie 1: .....

Talige uiting: .....

Toelichting: .....

Hoofdstrategie 2: .....

Specifieke strategie 2: .....

Talige uiting: .....

.....

.....

.....

.....

Casus 3: Wilders

De volgende twee fragmenten zijn afkomstig uit de spreektekst van Geert Wilders (PVV) tijdens de Algemene Politieke Beschouwingen van 2015.

Fragment 1

Deze tijd zal een cruciaal moment in ons bestaan blijken te zijn. En één ding is eigenlijk nu al duidelijk. De leiding van Nederland staat aan de verkeerde kant van de geschiedenis. Door de asieltsunami niet te stoppen en de grenzen niet te sluiten, worden de belangen van Nederland verkwanseld.

Fragment 2

Nederland wordt onveiliger, armer en vooral minder Nederland door die islamitische asieltsunami die nu over ons land raast.

- a. Van welke metafoor maakt Wilders in beide fragmenten gebruik? Benoem de conceptuele metafoor en het bron- en doeldomein, zoals in de analyse van Charteris-Black.

Conceptuele metafoor: .....

Brondomein: .....

Doeldomein: .....

- b. Welke ideologie ligt ten grondslag aan deze metafoor? Licht je antwoord kort toe. (max. 60 woorden)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

EINDE PROEFTENTAMEN